ΤΑ ΠΙΟ ΩΡΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΥΠΕΡΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΜΑΙΡ

Κατὰ τὸν μεσαίωνα ζοῦσε στὴν Ἱσπανία ἕνας Ἑβραῖος ραββῖνος ὁ Μαίρ, διάσημος ἑρμηνευτὴς καὶ κῆρυξ τῶν Γραφῶν. Ὁ Μαὶρ εἶχε μιὰ γυναῖκα πολὺ ὤμορφη καὶ πολὺ μυαλωμένη καὶ δυὸ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐκτάκτου καλλονῆς.

Ἀλλὰ κάποιο Σάββατο, ποὺ ὁ πατέρας τους ἔλειπε στὴ συναγωγή, οἱ δυὸ του γιοὶ προσεβλήθησαν ἀπὸ μιὰ κεραυνοβόλο ἀσθένεια καὶ μέσα σὲ λίγες ὧρες πέθαναν.

Τότε ἡ μητέρα τους, σφίγγοντας τὴ σπαραγμένη της καρδιά, ἔβαλε τοὺς δυὸ νεκροὺς ἀπάνω στὸ νυφικό της κρεββάτι καὶ τοὺς ἐσκέπασε μ' ἕνα ἄσπρο σεντόνι.

Ὅταν κατὰ τὸ βράδυ ὁ ραββῖνος γύρισε στὸ σπίτι του, ρώτησε ποῦ ἦσαν τὰ παιδιά του.

Ἡ γυναῖκα του τοῦ ἀπάντησε ὅτι ἔλειπαν καὶ δὲν θ' ἀργοῦσαν νὰρθοῦν.

Ἀλλὰ ὁ γέρος πεινοῦσε καὶ ζήτησε νὰ φάῃ. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ δεῖπνο του, ἡ γυναῖκα του τοῦ εἶπε :

— Ραββῖνε, μοῦ ἐπιτρέπεις μιὰ ἐρώτησι ;

— Ὅ,τι θέλεις, ἀγαπητή μου.

— Ἐδῶ καὶ κάμποσον καιρὸ ἕνας γείτονάς μου μοῦ ἐμπιστεύθηκε μερικὰ διαμάντια του καὶ τώρα μοῦ τὰ ζητεῖ. Τί λές, πρέπει νὰ τοῦ τὰ γυρίσω πίσω ;

— Κι' εἶνε ἀνάγκη νὰ γυρέψῃς τὴ συμβουλή μου γιὰ ἕνα τόσο ἁπλὸ ζήτημα ; Φυσικὰ πρέπει νὰ τὰ ἐπιστρέψῃς, ἀφοῦ εἶνε ξένα.

— Ραββῖνε, ἐξακολούθησε ἐκείνη δακρυσμένη, ὁ Θεὸς μᾶς ἐμπιστεύθηκε δυὸ διαμάντια καὶ τὰ πῆρε πίσω...

Καὶ λέγοντας αὐτὰ σήκωσε τὸ σεντόνι καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ δυὸ παλληκάρια τους ποὺ κοιτόντουσαν τὸν αἰώνιο ὕπνο, τὸ ἕνα δίπλα στὸ ἄλλο.

— Ἂς εἶνε εὐλογημένο τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ! ἀναφώνησε τότε ὁ ραββῖνος ξεσπῶντας σὲ κλάματα κι' ἀγκαλιάζοντας τὴ μεγαλόψυχη γυναίκα του, ποὺ εἶχε ἀρχίσει κι' αὐτὴ τώρα νὰ κλαίῃ ὀκράτητα...

* * *

Ὕστερα ἀπὸ κάμποσα χρόνια ὁ Μαὶρ ταξείδευε μαζὺ μὲ τὴ γυναίκα του στὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς. Τὸ πλοῖο προσεβλήθη ἔξαφνα ἀπὸ πειρατάς καὶ οἱ ἐπιβάται συνελήφθησαν καὶ ἐλησταεύθηκαν, ἀπογυμνωθέντες ἐντελῶς ἀπὸ τὰ χρήματα καὶ τὰ κοσμήματά τους.

Οἱ πειραταὶ βλέποντας τὴ γυναίκα τοῦ ραββίνου, ποὺ, παρὰ τὴν προχωρημένη ἡλικία της, διατηροῦσε τὴν καλλονή της ἀκόμα, θέλησαν νὰ τὴν κρατήσουν αἰχμάλωτη καὶ νὰ τὴν πάρουν μαζύ τους.

Τότε ἐκείνη γύρισε στὸν ἀπαρηγόρητο σύζυγό της καὶ τὸν ρώτησε :

— Ραββῖνε, μπορεῖ νὰ συγχωρεθῆ μιὰ γυναῖκα ποὺ σκοτώνεται γιὰ νὰ σώσῃ τὴν τιμή της ;

— Μπορεῖ, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος σκεπάζοντας τὸ πρόσωπό του.

— Τότε σοῦ ἀφίνω γειά ! ἀνέκραξε ἡ ὑπέροχη Ἑβραία καὶ πρὶν προφτάσουν νὰ τὴν ἐμποδίσουν ρίχτηκε στὴ θάλασσα καὶ πνίγηκε !...

Ἐρρῖκος Χάϊνε

ἀτσαλένια χέρια του τὸν ξενοδόχο ἀπ' τὸ γιακᾶ, τὸν σήκωσε ψηλά, τὸν ἔβγαλε ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ κρατῶντας τον ἔτσι κρεμασμένο στὸ κενόν, πρόσταξε τοὺς ὑπηρέτες :

— Γκρεμοτσακιστῆτε ἀμέσως ἀπὸ δῶ, ἀλλοιῶς τὸν πετάω κάτω !...

— Φύγετε ! Φύγετε, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ !... ἐβρυχήθηκε ὁ Μαστρο-Λαντού.

Οἱ ὑπηρέτες κοιτρουβάλησαν γρήγορα-γρήγορα κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα.

Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Ζάν, κρατῶντας πάντα τὸν ξενοδόχο κρεμασμένο ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο, τοῦ εἶπε :

— Θὲς τὰ λεφτά σου, Μαστρο-Λαντού ;

— Ὄχι, ὄχι, κύριε ἱππότα, χάριν !... Ἔλεος !...

— Θὲς νὰ σοῦ ἀδειάσω τὸ δωμάτιο ;

— Ὄχι, ὄχι, μεῖνε ὅσο σοῦ ἀρέσει.

— Σύμφωνοι, Μαστρο-Λαντού ;

— Σύμφωνοι, ἱππότα μου. Ἔλεος !...

Ὁ υἱὸς Παρνταγιὰν τράβηξε μέσα τὸν μισολιποθυμισμένο ἀπ' τὸ φόβο του ξενοδόχο καὶ τὸν πέταξε πάνω στὴν πολτρόνα, στὴν ὁποία κάθοταν πρὸ ὀλίγου.

— Καὶ τώρα, Μαστρο-Λαντού, τοῦ εἶπε, ἂς κανονίσουμε ἥσυχα-ἥσυχα τὰ πράγματα... Θὰ μένω ἐδῶ, θὰ τρώω ἐδῶ κι' ἐγὼ πάλι θὰ φροντίζω γιὰ τὴν ἀσφάλεια καὶ τὴν τάξι τοῦ ξενοδοχείου σου, ὅπως ἔκανε ὁ κύριος πατέρας μου. Σύμφωνοι ;

— Σύμφωνοι, κύριε ἱππότα, ἀπάντησε τρέμοντας ἀκόμα ὁ Μαστρο-Λαντού.

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΧΑΪΝΕ

Δημοσιεύουμε ἐδῶ μερικὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα καὶ πιὸ χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ ποιητοῦ Ἐρρίκου Χάϊνε, παρμένα ἀπὸ μιὰ νέα συλλογὴ ποὺ κυκλοφόρησε τελευταῖα στὸ Βερολῖνο.

Στὰ 1830 ὁ Χάϊνε, ἀφοῦ ἐδημοσίευσε τὸν τρίτο τόμο τῶν ποιημάτων του καὶ ἀπελπίστηκε ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ καταλάβῃ μιὰ θέσι στὴν πατρίδα του, πῆγε κι' ἐγκαταστάθηκε στὸ Παρίσι, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ προπαρασκευάσῃ μιὰ διανοητικὴ προσέγγισι μεταξὺ Γερμανίας καὶ Γαλλίας.

Οἱ Γάλλοι τὸν ὑποδέχτηκαν μ' ἐγκαρδιότητα καὶ τοῦ ἐξεδήλωσαν ἀμέριστη τὴ συμπάθειά τους. Ἕνας ἀπὸ τοὺς θερμοτέρους θαυμαστάς του ἦταν καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς.

Μιὰ μέρα μάλιστα ὁ διάσημος μυθιστοριογράφος, μαθαίνοντας ὅτι οἱ Γερμανοὶ ὕβριζαν τὸν ποιητὴ τους στὶς ἐφημερίδες των, ἀνέκραξε :

— Ἔ, λοιπόν, ἀφοῦ τὸν διώχνουν οἱ συμπατριῶτες του, θὰ τὸν υἱοθετήσουμε ἐμεῖς οἱ Γάλλοι, καὶ θὰ εἶμαστε ὑπερήφανοι γι' αὐτόν. Ἀλλὰ δυστυχῶς, ὁ Χάϊνε κάνει τὸ λάθος ν' ἀγαπᾶ ἀκόμα τοὺς Γερμανούς, καὶ μάλιστα πολὺ περισσότερο ἀπ' ὅσο τοὺς ἀξίζει...

Καὶ τωόντι, ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Χάϊνε μονομαχοῦσε μὲ κάποιον Γάλλο, γιατί ὁ τελευταῖος εἶχε ἐκφρασθεῖ ὑβριστικὰ γιὰ τὴ Γερμανία.

* * *

Ἀλλὰ δὲν ἦταν ἡ μόνη φορὰ αὐτὴ ποὺ μονομαχοῦσε ὁ Χάϊνε.

Κατὰ τὸ 1840 ἐδημοσίευσε μιὰ μελέτη του μὲ τὸ χαρακτηριστικὸ τίτλο «Ὁ Ἐρρῖκος Χάϊνε περὶ τοῦ Μπύρνε». Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔγραφε στὴ μελέτη του αὐτὴ καὶ τὰ ἑξῆς περὶ τοῦ συμπατριώτου του καλλιτέχνου :

«Στὴ Φραγκφούρτη ζήτησα νὰ ἰδῶ τὸ σπίτι τοῦ Μπύρνε, ἀλλὰ κανένας δὲν ἦταν σὲ θέσι νὰ μοῦ τὸ δείξῃ. Μοῦ εἶπαν ὅμως ὅλοι ὅτι τὸ σπίτι τῆς κυρίας Βῶλ, τῆς φίλης καὶ συζύγου τοῦ Μπύρνε, βρίσκεται στὸ Βαλγκράδεν».

Ἡ παράγραφος αὐτὴ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ἐξοργιστῆ κάποιος καθηγητὴς Στράους, ὁ ὁποῖος εἶχε ἤδη συζευχθεῖ τὴ χήρα καὶ ἄλλοτε φίλη τοῦ καλλιτέχνου. Ἐπροσκάλεσε λοιπὸν τὸν ποιητὴ σὲ μονομαχία. Στὴν μονομαχία αὐτὴ ὁ Χάϊνε τραυματίστηκε ἐλαφρὰ στὸν ἀριστερὸ βραχίονα.

* * *

Τὸ ἐπεισόδιο ὅμως αὐτὸ ἐπρόκειτο νὰ ἐπιφέρῃ μιὰ ἄλλη, μεγαλείτερη μεταβολὴ στὴ ζωὴ τοῦ Χάϊνε. Ὁ ποιητής, λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὴν μονομαχία, συγκινηθεὶς ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς ἀγαπημένης του Ματθίλδης μὲ τὴν ὁποία συζοῦσε παρανόμως καὶ θέλοντας νὰ τὴν ἐξασφαλίσῃ σὲ περίπτωσι καθ' ἣν θὰ ἐφονεύετο ἀπ' τὸν ἀντίπαλό του, ἀποφάσισε νὰ τὴ στεφανωθῆ. Ὁ γάμος τους ἔγινε κατὰ τὶς 31 Αὐγούστου 1841 στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Σουλπικίου.

Ἡ Ματθίλδη ἦταν τότε μιὰ νόστιμη γυναῖκα, ψηλὴ καὶ καλοδεμένη. Εἶχε μαῦρα μαλλιά, κάτασπρα δόντια, σαρκώδη κόκκινα χείλη καὶ μάτια γεμάτα ἀπὸ μιὰ γλυκύτατη ἔκφρασι. Ἡ καλλονή της αὐτὴ ἐξάσκησε ἀπεριόριστη γοητεία στὸν ποιητὴ καὶ συνετέλεσε νὰ τὸν ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοὺς ἐφημέρους ἔρωτάς του.

Ὁ Χάϊνε ἀγαποῦσε περιπαθέστατα τὴ γυναίκα του κι' ἔπαιζε μαζύ της σὰν μικρὸ παιδί. Τὸ θεωροῦσε μεγάλη του εὐτυχία, ὅταν τὰ οἰκονομικά του τοῦ τὸ ἐπέτρεπαν νὰ τῆς προσφέρῃ πολυτελῆ ροῦχα, πολυτίμους λίθους καὶ χρυσᾶ κοσμήματα. Κατὰ συμβουλὴν μάλιστα τῆς μητέρας του φρόντισε νὰ τὴν εἰσαγάγῃ σ' ἕνα... ἐκπαιδευτήριο γιὰ νὰ μορφωθῆ κάπως. Ἐκεῖ πήγαινε καὶ τὴν ἔβλεπε κάθε Κυριακή, παρακολουθῶντας μὲ ζωηρότατο ἐνδιαφέρον τὰς προόδους της.

Στὸ ἐκπαιδευτήριο αὐτὸ ἡ ἀγράμματη Ματθίλδη ἐδιδάχθη ἀρκετὰ πράγματα. Τὸ μόνο ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ μάθῃ ἦσαν τὰ Γερμανικά. Ὁ Χάϊνε ἀποφάσισε νὰ τὴ διδάξῃ ἀργότερα ὁ ἴδιος τὴ μητρική του γλῶσσα, ἀλλὰ ὕστερ' ἀπὸ λίγα μαθήματα ἀναγκάστηκε νὰ παρατηθῆ ἀπὸ τὸ σχέδιό του καὶ τὴν ἐκήρυξε... ἀνεπίδεκτη μαθήσεως !...

* * *

Παρὰ τὴν καυστική του εἰρωνία καὶ τὴν τάσι του νὰ σαρκάζῃ, ὁ Χάϊνε ἦταν ἀγαπητὸς σ' ὅλους καὶ λατρευόταν στὸ Παρίσι. Ἡ συναναστροφή του ἦταν παντοῦ περιζήτητη.

— Ὁ Ἐρρῖκος Χάϊνε, εἶπε κάποτε ὁ Γκωτιέ, κάνει μεγαλείτερη κατάχρησι τοῦ πνεύματός του παρὰ τῆς περιουσίας καὶ τῆς ὑγείας του !

* * *

Ὁ Χάϊνε στὴν ἀρχή, ἂν καὶ διαμαρτυρόμενος, ἦταν μᾶλλον ἀθεϊστής. Ἀλλὰ κατὰ τὰ τελευταῖα του χρόνια ἄλλαξε ἰδέες καὶ νὰ τί ἔγραψε κάποτε στὸ φίλο του Κάμπε :

— Δὲν θέλω πειὰ ν' ἀστειεύομαι μὲ τὸ Θεό, καὶ τοῦ ζητῶ ταπεινὰ συγχώρησι γιὰ ὅσα ἔχω γράψει ἐναντίον του !...